

Laidiens: 29.12.2000., Nr. 473/476

Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.463

Rīgā 2000.gada 5.decembrī (prot. Nr.57, 6.§)

Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu

Izdoti saskaņā ar Izglītības likuma 14.panta 19.punktu

I. Vispārīgais jautājums

1. Šie noteikumi nosaka valsts vispārējās vidējās izglītības standartu.

II. Vispārējās vidējās

izglītības programmu

galvenie mērķi un uzdevumi

2. Vispārējās vidējās izglītības programmu galvenie mērķi ir:

- 2.1. nodrošināt izglītojamo ar zināšanām un prasmēm, kas dod iespēju sagatavoties izglītības turpināšanai;
 - 2.2. veicināt izglītojamā pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu personību, veidot izpratni par veselību kā dzīves kvalitātes nosacījumu;
 - 2.3. sekmēt izglītojamā pozitīvi kritisku un sociāli aktīvu attieksmi un veidot Latvijas pilsoņa tiesību un pienākumu izpratni;
 - 2.4. veidot izglītojamā prasmi patstāvīgi mācīties un pilnveidoties, motivēt mūžizglītībai un apzinātai karjerai.
3. Vispārējās vidējās izglītības programmu galvenajiem mērķiem atbilstošie uzdevumi noteikti šo noteikumu 1.pielikumā.
4. Vispārējās vidējās izglītības programmu virzieniem raksturīgie uzdevumi noteikti šo noteikumu 2.pielikumā.

III. Vispārējās vidējās izglītības

programmu obligātais saturs

5. Vispārējās vidējās izglītības programmu (turpmāk — izglītības programmas) obligātais saturs ietver šādas izglītības jomas, kuras veido atbilstošie mācību priekšmeti:

5.1. valodas joma:

5.1.1. latviešu valoda;

5.1.2. literatūra;

5.1.3. pirmā svešvaloda;

5.1.4. mazākumtautību valoda un literatūra (mazākumtautību izglītības programmās) vai otrā svešvaloda;

5.2. sociālo zinību joma:

5.2.1. vēsture;

5.2.2. biznesa ekonomiskie pamati;

5.2.3. filozofija, ģeogrāfija, psiholoģija, politika un tiesības, mājsaimniecība un veselības mācība;

5.2.4. sports;

5.3. matemātikas, dabaszinību un tehnisko zinību joma:

5.3.1. matemātika;

5.3.2. lietišķā informātika;

5.3.3. fizika (arī astronomija), ķīmija, bioloģija, veselības mācība un dabaszinības (fizika, ķīmija, bioloģija);

5.4. kultūrizglītības joma: mūzika vai kultūras vēsture.

6. Izglītības programmu obligāto saturu veido:

6.1. visām izglītības programmām obligātie mācību priekšmeti;

6.2. obligātie mācību priekšmeti attiecīgajos izglītības programmu virzienos:

6.2.1. vispārizglītojošais virziens samēro mācību priekšmetu piedāvājumu, līdzsvarojošot visas izglītības jomas;

6.2.2. humanitārais un sociālais virziens akcentē valodas un sociālo zinību jomas;

6.2.3. matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziens akcentē matemātikas, dabaszinību un tehnisko zinību jomas;

6.2.4. profesionālais virziens akcentē profesionālo ievirzi (profesionālo kvalifikāciju nepiešķir);

6.3. attiecīgās izglītības iestādes izglītības programmā iekļautie mācību priekšmeti.

7. Izglītības programmu virzieniem atbilstošie obligātie mācību priekšmeti noteikti šo noteikumu 3.pielikumā.

8. Izglītības iestādes izglītības programmā var iekļaut:

8.1. mācību priekšmetus, kas paplašina vai padziļina obligāto mācību priekšmetu saturu;

8.2. mācību priekšmetus, kas paplašina attiecīgās izglītības jomas:

8.2.1. valodas jomā — svešvalodas;

8.2.2. sociālo zinību jomā — loģika, ētika vai reliģiju vēsture;

8.2.3. matemātikas, dabaszinību un tehnisko zinību jomā — informātika, tehniskā grafika vai astronomija;

8.2.4. kultūrizglītības jomā — mākslas vēsture, vizuālā māksla vai mākslinieciskās pašdarbības nodarbības.

9. Visās izglītības programmās iekļauj šādas tēmas:

9.1. veselības izglītība;

9.2. vides izglītība;

9.3. profesionālā orientācija;

IV. Izglītojamo iegūtās vispārējās

vidējās izglītības vērtēšanas

pamatprincipi un kārtība

10. Izglītojamo iegūtās vispārējās vidējās izglītības vērtēšanas pamatprincipi ir šādi:

10.1. prasību atklātības un skaidrības princips — mācību priekšmetu standartos ir noteikts obligātais mācību priekšmeta saturs, ietverot pamatprasības izglītojamā sasniegumiem;

10.2. pozitīvo sasniegumu summēšanas princips — iegūtā izglītība tiek vērtēta, summējot pozitīvos sasniegumus iegaumēšanas un izpratnes, zināšanu lietošanas un radošās darbības līmenī;

10.3. vērtējuma atbilstības princips — noslēguma pārbaudes darbā tiek dota iespēja apliecināt savas zināšanas, prasmes, iemaņas visiem mācību sasniegumu vērtēšanas līmeņiem atbilstošos uzdevumos, jautājumos, piemēros un mācību situācijās. Pārbaudes darba organizācija nodrošina adekvātu un objektīvu vērtējumu;

10.4. vērtējuma noteikšanai izmantoto veidu dažādības princips — mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto rakstiskas, mutiskas un kombinētas pārbaudes, individuālo un grupas sasniegumu vērtēšanu un dažādus pārbaudes darbus (piemēram, kontroldarbi, diagnosticējošie darbi, projektu darbi, prognozējošie darbi, ieskaites un eksāmeni);

10.5. vērtēšanas regularitātes princips — mācību sasniegumi tiek vērtēti regulāri, lai noteiktu izglītojamā attīstību un pilnveidotu turpmāko izglītības procesu;

10.6. vērtējuma obligātuma princips — nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu visos izglītības programmas mācību priekšmetos un valsts pārbaudes darbos, izņemot tos mācību priekšmetus un valsts pārbaudes darbus, no kuriem izglītojamais ir atbrīvots Izglītības un zinātnes ministrijas noteiktajā kārtībā.

11. Izglītojamā mācību sasniegumus vērtē 10 ballu skalā (4.pielikums).

12. Valsts pārbaudes darbi par vispārējās vidējās izglītības ieguvu ir:

12.1. eksāmens:

12.1.1. latviešu valodā un literatūrā (kārtos izglītojamie, kuri izglītības programmu apgūst latviešu valodā);

12.1.2. latviešu valodā un literatūrā (kārtos izglītojamie, kuri apgūst mazākumtautību izglītības programmu);

12.2. eksāmens izglītības programmu virzienam atbilstošajā obligātajā mācību priekšmetā;

12.3. eksāmens izglītības iestādes noteiktajā mācību priekšmetā, kura apjoms izglītības programmā nav mazāks par 105 mācību stundām;

12.4. divi eksāmeni izglītojamā izvēlētos mācību priekšmetos, kuru apjoms izglītības programmā nav mazāks par 105 mācību stundām;

12.5. ne vairāk kā četras ieskaites obligātajos mācību priekšmetos.

13. Kad izglītojamie uzsāk mācības 11.klasē, Izglītības un zinātnes ministrija precizē valsts pārbaudes darbus par attiecīgās izglītības programmas apguvi atbilstoši šo noteikumu 12.punktam. Izglītojamie par vidējās izglītības ieguvu kārtos ne mazāk kā piecus eksāmenus.

14. Centralizētajos eksāmenos (5.pielikums) izglītojamo mācību sasniegumus vērtē sešos līmeņos (A, B, C, D, E, F līmenis, kur A — augstākais līmenis, F — zemākais līmenis). Vērtējuma līmeņus svešvalodu eksāmenā nosaka atbilstoši Eiropas Padomes rekomendācijām, pārējos mācību priekšmetos vērtējuma līmeņus izstrādā Izglītības un zinātnes ministrija.

Ministru prezidents A.BĒRZIŅŠ

Izglītības un zinātnes

ministrs K.Greiškals

Noteikumi stājas spēkā ar 2000.gada 30.decembri

1.pielikums

Ministru kabineta

2000.gada 5.decembra noteikumiem Nr.463

Vispārējās vidējās izglītības programmu galvenajiem mērķiem atbilstošie uzdevumi

1. Lai nodrošinātu izglītojamo ar zināšanām un prasmēm, kas dod iespēju sagatavoties izglītības turpināšanai, galvenie uzdevumi ir:

1.1. sniegt attiecīgas zināšanas, attīstīt izglītojamā spējas un prasmes izvēlētajā vispārējās vidējās izglītības virzienā;

1.2. veicināt vispārējās intelektuālās darbības prasmju apguvi;

1.3. attīstīt nepieciešamību pilnveidoties;

1.4. veidot prasmi plānot dzīves virzību atbilstoši savām spējām un vēlmēm;

1.5. attīstīt prasmi uzskatāmi informēt par savu kompetenci, sasniegumiem un darbības rezultātiem.

2. Lai veicinātu izglītojamā pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu personību un veidotu izpratni par veselību kā dzīves kvalitātes nosacījumu, galvenie uzdevumi ir:

2.1. pilnveidot estētisko uztveri, sekmēt radošo darbību un attīstīt jaunrades spējas;

2.2. pilnveidot latviešu valodas (atbilstoši izglītojamā izvēlei — arī mazākumtautību valodas) un svešvalodu prasmi;

2.3. iepazīstināt ar Latvijas un pasaules kultūras mantojumu;

2.4. nodrošināt iespēju nodarboties ar māksliniecisko pašdarbību;

2.5. veicināt fizisko attīstību.

3. Lai sekmētu izglītojamā pozitīvi kritisku un sociāli aktīvu attieksmi un veidotu Latvijas pilsoņa tiesību un pienākumu izpratni, galvenie uzdevumi ir:

3.1. nodrošināt sistematizēta priekšstata izveidi par sabiedrības sociāli ekonomisko un politisko struktūru un procesu norisi mūsdienu sabiedrībā;

3.2. veidot prasmi līdzdarboties pilsoniskas sabiedrības procesos, ievērojot pozitīvu un cieņas pilnu attieksmi pret sevi un citiem;

3.3. sekmēt Latvijas politiskās virzības un cilvēktiesību izpratni Eiropas un pasaules kontekstā.

4. Lai veidotu izglītojamā prasmi patstāvīgi mācīties un pilnveidoties, kā arī motivētu mūžizglītībai un apzinātai karjerai, galvenie uzdevumi ir:

4.1. attīstīt pašapziņas, paškontroles, pašnovērtēšanas un pašdisciplīnas prasmi un spēju atbildēt par savas darbības rezultātu;

4.2. nodrošināt prasmju un iemaņu apguvi darbam ar informācijas ieguves un komunikācijas tehnoloģijām;

4.3. sekmēt tikumiskai izaugsmei un patstāvīgai dzīvei sabiedrībā nepieciešamo vērtību veidošanos;

4.4. pilnveidot spēju analizēt, izprast un vērtēt sevī, dabā un sabiedrībā notiekošos procesus.

Izglītības un zinātnes

ministrs K.Greiškalns

2.pielikums

Ministru kabineta

2000.gada 5.decembra noteikumiem Nr.463

Vispārējās vidējās izglītības programmu virzieniem raksturīgie uzdevumi

1. Vispārīzglītojošajam virzienam raksturīgie uzdevumi:

1.1. nodrošināt pamatzināšanu un prasmju apguvi atbilstošajos visu izglītošanās jomu mācību priekšmetos;

1.2. attīstīt interesi par dažādiem cilvēku darbības un zinātnes virzieniem;

1.3. nodrošināt iespēju katram izglītojamajam sagatavoties tālākizglītībai.

2. Humanitārajam un sociālajam virzienam raksturīgie uzdevumi:

2.1. nodrošināt iespēju paplašināti un padziļināti apgūt sociālo zinību mācību priekšmetus;

2.2. nodrošināt iespēju paplašināti un padziļināti apgūt valodas;

2.3. pilnveidot prasmi orientēties mūsdienu sabiedrības sociāli ekonomiskajās attiecībās;

2.4. nodrošināt iespēju padziļināti izprast latviešu tautas un citu tautu kultūru Eiropas un pasaules kultūras kontekstā;

2.5. veicināt izglītojamā konkurētspēju humanitārajās un sociālajās studijās.

3. Matemātikas, dabaszinātņu un tehnikas virzienam raksturīgie uzdevumi:

3.1. padziļināt zināšanas un izpratni par vispārējām dabas likumsakarībām un to lomu cilvēka un sabiedrības dzīvē, veicināt dabas daudzveidības un vienotības izziņu;

3.2. pilnveidot prasmes un pieredzi eksperimentālajā darbā, rosināt pētnieciskai darbībai, padziļinot teorētiskās zināšanas un prasmes matemātikā un dabaszinātņu priekšmetos;